

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 520. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedziele i święta od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA miesięcznie 3 zł., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 3 zł. 50 gr., za granicą 7 zł., cena pojedynczego numeru na prowincji 18 gr. CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milim. przed tekstem 20 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25% zniżką, z dostarczeniem numeru dowodowego 20 gr. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. Ogłoszenia cyfrowe, tabele oraz fantazyjne o 25% drożej. Konto czekowe w P. K. O. № 80187.

Od Administracji.

Celem uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dziennika Wileńskiego” — upraszamy o szybkie wpłacenie przynależności za miesiąc lipiec, a tym bardziej zaległości za ubiegły miesiąc. Należność można wpłacać za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędnościowej Nr. 80.187.

Pomyślny przebieg rokowań z żydami.

Rokowania polsko-żydowskie dobiegają końca. We wtorek ma się odbyć konferencja posła Reicha z Ministrem Skrzyńskim na której uskuteczniłoby być mają punkty umowy.

Zastępca p. Ministra Skrzyńskiego.

Wezwany przez Ministra Spraw Zagranicznych przybył dziś do Warszawy p. Kajetan Morawski. Jak wiadomo będzie on zastępować p. Skrzyńskiego w czasie podróży do Ameryki

Otwarcie międzynarodowego kongresu rolniczego w Warszawie.

Otwarcie Zjazdu.

W niedzielę w wielkiej sali Filharmonii nastąpiło otwarcie 12-go Międzynarodowego Kongresu Rolniczego. Na estradzie zajęli miejsca: przedstawiciele komitetu organizacyjnego z prezesem Fudakowskim na czele, przedstawiciele międzynarodowej komisji rolniczej margrabia de Vogue, członkowie Prezydium Kongresu, oraz przewodniczący komisji, wreszcie przedstawiciele prasy krajowej i zagranicznej.

P. Prezydent Rzeczypospolitej zajął specjalne przygotowane miejsce przed trybuną. Na sali obrad byli obecni oprócz członków Kongresu przedstawiciele rządu z min. Janikiem na czele, przedstawiciele Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej z marszałkami Ratajem i Trampczyńskim, przedstawiciele nauki, sfer rolniczych, władz miejskich, wojskowości i szerokiego społeczeństwa.

Margrabia de Vogue, prezes Międzynarodowej Komisji Rolniczej, otworzył obrady witając Prezydenta i zebranych. Na propozycję p. de Vogue powołano prezydium w następującym składzie:

Honorowe Prezydium Kongresu: min. Rolnictwa Janik i mgr. de Vogue — jako prezesi, oraz ministrowie Büchinger (Austria) i Hodža (Czechosłowacja) — jako członkowie Prezydium.

Prezydium Kongresu: Prezes p. Fudakowski, wiceprezesi — Maenhaut (Belgia), Peesha (Brazylja), Arnstedt (Dania), Hobson (Stany Zjednoczone), Masse (Francja), Str. D. Hali (Wielka Brytania), Collet de Escury (Holandia), Vietto Alpe (Włochy), Wasco Quevedo (Portugalia), Joneco-Sóesti (Rumunia), Laur (Szwajcaria) Prokucek (Czechosłowacja), Van Rijn (przedstawiciel międzynarodowego Instytutu Rolniczego).

Sekretarze generalni: Lutowski i Niedzielski. Następnie zabrał głos minister rolnictwa p. Janik, którego przemówienie podajemy w streszczeniu.

Przemówienie min. Janickiego.

„Plug staje się symbolem cywilizacji”. Oto hasło, którym witam przedstawicieli rolnictwa niemal całego świata. Witam przede wszystkim przedstawicieli rządów, przedstawicieli organizacji rolniczych i przedstawicieli nauki.

Poczem p. minister podkreśli znaczenie dla rolnictwa nauki, pedagogii i zagadnień gospodarczych, ustawodawstwa i ingerencji państwa. Następnie zabrał głos p. minister stosunki rolnicze naszego kraju.

Polska jest krajem przedewszystkiem rolniczym. Przeszło 60 proc. ludności zajmuje się rolnictwem i bezpośrednio na niem byt swój opiera.

Wojna zniszczyła bezpośrednio, a bardziej jeszcze pośrednio normalny rozwój naszego rolnictwa. Dlatego też dziś jeszcze nie jesteśmy w stanie wykazać się takimi rezultatami w dziedzinie produkcji rolnej, jakie, śmiem twierdzić, najbliższa przyszłość nam przyniesie.

Chełbym poruszyć — mówił p. Janik — jeszcze jedną kwestję z rolnictwem związaną, która państw, jako cudzoziemców interesować może. Jest to sprawa reformy rolnej.

Kwestja ta, jako lokalna, nie będzie przedmiotem obrad Kongresu. Reforma rolna jest dla Polski sprawą wielkiej wagi, jako sprawa społeczna. Stanowi ona w chwili obecnej przedmiot obrad w naszym parlamencie. Zapewniłam państw, że sprawa reformy rolnej

rozwiązana będzie w Polsce drogą ewolucji. Polska zdaje sobie sprawę, że zbyt nagle i szybko wprowadzenie zamierzonej reformy w życie z konieczności doprowadziłoby do obniżenia ogólnego poziomu kultury rolnej. Racionalna i stopniowa jej realizacja wymaga wielkich funduszy, co jest dla Polski tem trudniejszem, że w roku ubiegłym przeprowadziła ona skarb, a jednocześnie dotknięta była nieurodzajem. Muszę jednak zaznaczyć, że sprawa reformy rolnej załatwiona będzie w Polsce zgodnie z naszą Konstytucją, a zatem przy zachowaniu prawa własności, tego podstawowego czynnika zachodniej kultury.

Mowa min. Hodży.

Minister Rolnictwa Rzeczypospolitej Czechosłowackiej Hodža wygłosił przemówienie, w którym powiedział, że rząd Rzeczypospolitej Czechosłowackiej powierzył mu misję powitania 12-go międzynarodowego kongresu rolniczego w Warszawie w imieniu rolnictwa czeskosłowackiego, dając wyraz wszystkim tym aspiracjom, które zmierzają ku jego rozwojowi materialnemu i duchowemu.

Przemówienie min. Büchingera.

Minister austriacki Büchinger wygłosił przemówienie, w którym wyraził pragnienie zwiędzić Polskę i przywrócić jej rezultat jej wysiłków w celu całkowitego przywrócenia stanu produkcji, która tak wiele ucierpiała.

Następnie powitał kongres w imieniu rady m. st. Warszawy sen. Baliński, poczem zabrał głos prezes Fudakowski.

Przemówienie Prez. Fudakowskiego.

Ludność, wyczerpana wielką wojną, zdaje się szukać poisechy w ustaleniu stosunków między narodami, usuwając o ile możności wszelkie różnice, które mogą przetrwać się w konflikty.

Wojna nadwyrzyła nowoczesną budowlę życia ekonomicznego przez obniżenie wartości pieniądza, przez zużycie kapitałów przez zniszczenie kredytu i ognisk wytwórczości w rolnictwie i w postaci dotychczas nieznaną. Pezjom życia szerokiej mas podwyższyl się, powiększając spożywczo podaża kiedy wytwórczość rolna obniżyła się wskutek zniszczenia spowodowanego przez wojnę, co więcej, całe terytorja, jak np. Rosja, przestały istnieć na czas dłuższy, jako źródła wywozu twórców rolnych. Państwa, zagrożone w swej egzystencji zaczęły oceniać istotną wartość zdolności wytwórczej rolnictwa, która stanowi rzeczywistą gwarancję, gdyż pozwala liczyć w razie niebezpieczeństwa na własne siły, bez uciekania się do pomocy zagranicznej, wątpliwej i kosztownej.

Jedynie w świetle tych poważnych wydarzeń ukazuje się w całej wyrazistości wartość i znaczenie rolnictwa w życiu narodów, których niezależność materialna a nawet faktyczna jest zakwestjonowana a chwilą, gdy przestaną się one interesować prasą na roli. To też powiększenie wytwórczości rolnej przez jej wzmocnienie do najwyższego stopnia, ulepszenie jej metod pracy przez zastosowanie nauki, powiększenie dobrobytu mas wiejskich staje się równocześnie z pracą nad utrzymaniem i pomyślnością Narodów.

Zwracając się do delegatów zaznaczył, że ci z pośród nich, którzy zaszczyt uczestniczyć w wyświeślonych kongresowych będą mieli możność ocenienia rozmówców dokonanej w Polsce pracy w ciągu lat 7 według jej istotnej wartości.

Nie przesadzając sądu o rzeczach, które zobaczą i zaobserwują, zapewniam, że naród polski dalej prowadzić będzie dzieło swej konsolidacji, silny tradycje tyśiącletnią i niewzruszoną wolą pozostawania szansem ewywilizacji zachodniej na Wschodnich Kresach Europy.

Dziela tego dokona Polska w oparciu o rolników polskich, którzy czerpiąc siłę ze swego przywiązania do gleby, przyczynią się do podniesienia rolnictwa wielkości swego kraju oraz do utrwalenia pokoju.

Bankiet w Łazienkach.

Wieczorem na cześć uczestników 12-go Międzynarodowego

Kongresu Rolniczego p. Prezydent Rzeczypospolitej wydał wielki bankiet w pałacu Łazienkowskim. Korpus dyplomatyczny reprezentowali niemal wszystkie państwa państw obcych z ambasadorem francuskim de Pannieu na czele.

Po odbyciu krótkiego czeretu p. Prezydent Rzeczypospolitej udał się z zaproszonymi gośćmi na taras przed pałacem Łazienkowskim, gdzie obier Lutoi wykonał szereg pieśni polskich Sielskiego. W serdecznym nastroju raut przeciągnął się do północy.

Z Sejm.

Podatek obrotowy.

Przy III czyt. projektu ustawy o podatku przemysłowym pos. Frestig zapowiada walkę o rewizję całego podatku obrotowego.

Wice-minister Markowski składa w imieniu rządu następującą deklarację. Rząd nie będzie w stanie zrównoważyć budżetu w r. b., jeżeli wysoki sejm uchwali ustawowe obniżenie podatku od handlu hurtowego i nie może przyjąć na siebie odpowiedzialności za utrzymanie równowagi budżetu. Po przemówieniu sprawozdawcy Hakiiego (Z. L. N.) ustawę przyjęto w II i III czyt.

Reforma rolna. Awantury Wyzwolenia.

Z kolei przystąpiono do projektu ustawy do parcelacji i osadnictwie. Gdy na trybunie ukazał się sprawozdawca poseł Makulski, na ławach wyzwolenia powstała wrzawa i bielis w pulpity, uniemożliwiająca wygłoszenie referatu. Przewodniczący wice-marszałek Moraczewski zmuszony był przerwać posiedzenie. Po kilku minutach posiedzenie wznowiono, ale i tym razem hałas spowodował przewodniczącego do przerwania posiedzenia i zwolnienia konwentu senjorów. Po przerwie wice-marszałek Moraczewski oświadczył, że konwent

senjorów postanowił zarzuć, podniesione przeciw posł. Makulskiemu przekazać sądowi marszałkowskiemu. Poslowie w Wyzwolenia opuścili salę.

Sprawozdawca poseł Makulski, na wstępie wyraził gotowość stawienia się nie tylko przed sądem marszałkowskim, ale przed każdym sądem Rzeczypospolitej i w każdym składzie. Następnie mowa omawia dwoje reformy rolnej w Polsce od 1919. Komisja przyjęła za podstawę swych prac projekt byłego ministra Kopezyńskiego, który formalnie uchwilił ustawę z 15 lipca 1920 roku, merytorycznie jednak, jest nową ustawą.

Nowela obecna opiera się na następujących przesłankach zasadniczych: Parcelacja musi się odbywać dobrowolnie przez właścicieli, ale pod naciskiem państwa. Każdego roku będzie rozparcelowywany obszar nie mniejszy niż 200 tys. ha, a jeśli nie osiągnie się tego w drodze parcelacji prywatnej, m-stwo reform rolnej zastosuje przymus. Następnie przewidziane są znaczne uproszczenia w procedurze i pomoe na kupno ziemi i zagospodarowanie się dla jednostek słabszych ekonomicznie, oraz służby folwarczej. Następne posiedzenie odbędzie się we środę o godz. 4-jej po południu.

Lojalność rusinów.

WARSZAWA, 22 VI (Pat.). Pan Prezes Rady Ministrów otrzymał z Kolumny następującą depezę: Wice ludu ukraińskiego w Kolo-

my wyraża lojalność wobec Polski i żąda pomocy ekonomicznej od rządu.

Wojna w Marokko.

MADRYT, 22 VI (Pat.). Niektórzy naczelnicy plemienia Dżabala zakomunikowali Mutbamedowi, bratu Abd-el Krima, iż wobec całkowicie zmienionej sytuacji w związku z porozumieniem francusko-hiszpańskim, nie będą odtąd wależyli poza terytorjum swych szeregów. Muthamed uprowadził ich, według tychże doniesień, do Ajdiru, gdzie Abd-el Krim kazeł im poobebrać uszy.

Władze sądowe wystąpiły do parlamentu o wydanie Doriota.

Zamieszki w Chinach

LONDYN, 22 VI. Przedstawiciele państw obcych w Pekinie zaproponowali rządowi chińskiemu podjęcie nowych rokowań, z zastrzeżeniem, że godzą się na rewizję przywilejów i koncepcji cudzoziemskich.

Dla ułatwienia porozumienia przedstawicielami do rokowań mają być delegaci państw, przed którym nie kleruje się ruch rewolucyjny, mianowicie: Ameryki, Francji i Włoch. Rząd chiński nie dal narazie odpowiedzi.

Tymczasem studenci 48 ul. w wyświeślonych szkół chińskich zrobili się do chińskich ministrów: wojny i spraw zagranicznych z żądaniem natychmiastowego zerwania stosunków dyplomatycznych z Anglią i Japonią.

LONDYN, 22 VI. Wrzenie w Chinach dochodzi do szczytu i należy spodziewać się wkrótce ważnych wydarzeń. Oczekują przede wszystkim wybuchu strajku generalnego.

PARYŻ, 22 VI (Pat.). Grupa chińskich w liście około 100, składająca się, jak przypuszczają, z komunistów, zajęła gmach poselstwa pekińskiego, wypędziła dozorcę gmachu, przecięła druty telefonizacyjne i wymogła pod przy-

Księgarnia Wacława Mikulskiego

Wilno. Wileńska 25. Tel. 664

NA LETNIE WYWČZASY!

Poleca wielki wybór powieści wybitnych autorów

PO CENACH ZNIŻONYCH

z 2.—, 3.—, 4.— i 5.— zł. na 50 gr. 65, 80, 95, 1.95 i t. d

Kupuje podręczniki szkolne używane

placąc najwyższe ceny, oraz zamienia na nowe.

„TAKSOMETR”

Podaje się do wiadomości: celem udostępnienia szerszemu ogółowi możności korzystania z dorozek samochodowych z dniem 24-VI b. r. taksa dorozek „TAKSOMETR” została obniżoną za przejazd o 83%, - - - za postój o 50%, mianowicie za każdy kilometr jazdy . 60 gr. za godziną postoju . 2 zł. 40 gr.

Jednocześnie Dyrekcja S-ki „Taksometr” jeszcze raz przypomina Sz. Publiczności, że we wszystkich kierunkach w miesiącu i poza miastem od godz. 7-jej rano do godz. 22-jej, obowiązują taksa Nr. 1, od 22-jej do 7-jej rano i za wyjazd poza obręb miasta tylo w jedną stronę t. j. bez powrotu — taksa № 2, o 50 proc. wyższa od 1-jej.

Opłata pobiera się tylko według cyfry, którą wykazuje licznik i żądania dopłaty pozostaw są bezprawne.

Dyrekcja prosi o wszelkich nieprawidłowościach i ewentualnych nadużyciach zawiadomić Zarząd S-ki ul. Mlekiwicza 62-a, tel. 929 z odnotowaniem dnia, godziny i Nr. wozu.

Dyrekcja S-ki „TAKSOMETR”

2421-1

UWADZE zwolnionowej młodzieży na WAKACJE!

Od 20-go czerwca do 20-go lipca

D/H WACŁAW NOWICKI

Wilno, ul. Wielka Nr. 30 Tel. 908.

Przy zakupach udziela uczącej się młodzieży 10 proc. RABATU. Bogaty wybór pał, płaszczy gumowych, bielizny, rękawiczek, skarpetek, krawatów, sandałów, najmniejszej konfekcji i galanterji.

Własna fabryka gwarantowanego modnego obuwia.

—) Ceny fabryczne. (—)

„WIANKI”

Dziś we wtorek 23-go b. m. o godz. 9-tej wieczorem o zmroku Towarzystwo Wioślarskie łącznie z Wojskowym Klubem Sportowym „POGON” urządza na Wilji uroczystość obchodu „WIANKOW”.

PROGRAM:

puszozanie oświetlonych wianków, korowód udekerowanych i uiluminowanych łodzi, ognie sztuczne, fejerwerki, balon, niespodzianki wodne, zabawa towarzyska tancezna na przystani W. K. Sp. „POGON”, udekerowany statek z orkiestrą do użytku publiczności.

Miejsca siedzące na przystani 1 zł., na statku 1.50 zł., wejście na zabawę 1 zł.

2406

Telefonem z Warszawy.

Wręczenie orderów papieskich.

Dnia 21 b. m. Pan Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na audjencji specjalnej J. E. Nunejusza Apostolskiego, który w imieniu Ojca św. Piusa XI wręczył Prezydentowi odznaki orderu „Złotej Ostrogi”. W tym samym dniu J. E. Nunejusz Apostolski wręczył odznaki orderu Piusa Marszałkowi Sejmu Ratajowi, Marszałkowi Senatu Trampczyńskiemu, Ministrowi Oświaty Grabickiemu Stanisławowi i Ministrowi Spraw Zagranicznych Skrzyńskiemu.

Pierwsze kroki p. Ministra Raczkiewicza w Warszawie.

Do Sejmu wpłynął projekt ustawy, przedłożonej przez Ministra Spraw Wewnętrznych p. Wł. Raczkiewicza o utworzeniu Województwa Wileńskiego oraz projekt ustawy o zmianie granic województw Wileńskiego, Nowogródzkiego i Poleckiego.

Posiedzenie sekcji komitetu politycznego.

O godz. 5 i pół pp. pol. odbyło się posiedzenie sekcji komitetu politycznego dla spraw krasowych. W wyniku obrad uchwalono regulamin przy obradach. Minister Spraw Wewnętrznych i Minister Oświaty słoża swoje wnioski na następnym posiedzeniu. Na posiedzeniu postanowiono wezwać p. Romana. Omawiany będzie stosunek państwa do cerkwi.

Poseł Wróblewski nie wróci do Waszyngtonu.

Poseł polski w Waszyngtonie p. Wróblewski, który przybył do Polski nie wróci już na swoje stanowisko.

Żniwiarki i Kosiarki

oryginał
Deeringa i Mc-Cormicka
Poleca
Wileński Syndykat Rolniczy 1
S-ka Aka
Wilno, Zawaina Nr. 9.
Adres tel. „Rolnicze”
) Kredyt bezprocentowy do listopada. (

DOKTOR LEON GINSBERG

Choroby weneryczne i skórne. Przyjeżdża od g. 8½—1 i od 4—7. Przeprowadził się z ul. Trockiej Nr. 3, na ul. Wileńską Nr. 3.

KAPELUSZE

męskie. Filc. i słomk. od 6.50
E. MIESZKOWSKI
Mickiewicza 22.

Ankieta w sprawie reformy rolnej.

Na szpaltach prasy stołecznej ukazały się dwie ankiety na temat: co niesie reforma rolna? Ogłosiły ją „Kurjer Warszawski” i „Kurjer Polski”.

„Kurjer Warszawski” podzielił odpowiedź na dwie grupy: wytwórców i spożywców. Z obszernych tych głosów wyjmujemy najważniejsze ustępy.

Opinia p. Władysława Glinki.

P. Władysław Glinka, prezes Tow. kredytowego ziemskiego, wypowiada się następująco:

Istnieją miliony techników, rzemieślników i wogóle pracowników zawodowych, w miastach i wsiach, których marzeniem jest posiadać własny warsztat pracy. Nikt się o nich nie troszczy, za wyjątkiem tych, którzy chcą otrzymać warsztat rolne.

Wszystko doskonale wiedzą, że ta tak zwana reforma rolna musi ogromnie obniżyć produkcję, zabieć przemysł rolny, zredukować eksport, a tem samem zniszczyć finanse państwa. To też nie echać tu ani o państwo, ani o naród, a chodzić pewnie o ludzi, aby przez obudzenie apetytów ciemnych mas większych zapewnić sobie mandaty do sejmu i otworzyć sobie drogę do władzy.

Są kraje, gdzie właściciele małych gospodarstw masowo na eksport wybierali produkcję. U nas, niestety, drobne gospodarstwa produkują o kilkadziesiąt procent mniej ziarna i okopowych z hektara, niż większa w znacznie przemyśle gatunku, a jeśli ich produkcja koni, bydła i świń jest stosunkowo wyższa, to jakoby tyle pozostała do żywienia, iż o eksporcie za granicę takiego towaru nie może być mowy.

Przyjdzie i w Polsce czas, że drobna produkcja rolnicza dorówna większej, a może ją przewyższy, lecz na to potrzeba długich lat nauki i wyników nad wykorzystaniem zadawanych przesądów i rutyny, nad wyrobieniem charakterów, dokładności i rzetelności w pracy i w stosunkach handlowych.

Rozdrabnianie się większej własności w dzisiejszym Królestwie od kilkudziesięciu lat przed wojną. Trzecia jej część, nieodłącznie zagospodarowana, posłała na parcelację w drodze wolnej sprzedaży, dzięki przeważnie pomocy Banku włościańskiego. Bank ten stworzył rząd rosyjski w esłach politycznych, aby dopomóc do wypięcia ziemian, których uważał za ostoję polskości, lecz ta rachuba go zawiodła, drobni bowiem właściciele okazali się niemniej dobrzy pelakami od większych. Ta droga, jedynie racjonalna i dobronajna, powinna być teraz rząd polski i Bank rolny. Gdyby projektowana reforma rolna weszła w życie w przewidzianych terminach i procedurze, nietylko Polska, a jako państwo stanie nad brzegiem przepaści, ale wszystkie mieszkające jej, nie wyłączając samych włościan, znajdują się w położeniu tak tragicznym, iż najpoważniejszych wypadków i przewrotów spodziewać się można. Wywoła je głód, nietylko w armii, w miastach, ale w samych wsiach, upadek przemysłu, krańców finansowy, a w dodatku coraz to nowe żądania ziemi ze strony synów tych włościanów, którzy teraz po kilka hektarów otrzymać mają.

Opinia p. Kazimierza Fudakowskiego.

Przez całe ostatnie tow. rolnicze i Związku polskich-organizacji rolniczych.

„Naprawa ustroju rolnego w Polsce uważana została przez wszystkie poważne czynniki za sprawę o doniosłości państwowej, której rozumne i normalne załatwienie warty będzie na przyszłość losie państwa. Rozumne to jest także, któreby godziło poszanowanie elementarnych pojęć prawa i sprawiedliwości z interesem mas rolniczych, i takimi koniecznościami państwowymi, jak zdrowy pieniąż, zdrowy skarż, bezpieczeństwo państwa, podniesienie produkcji, czyny bilans handlowy i wytworzenie tych samodzielnych gospodarstw włościańskich. Normalne, więc takie, któreby się liżyło z wymaganiami życia i warunkami, które tempem i biegiem parcelacji kierują. Nie jest rozumne i nie jest normalne, a więc jest szkodliwym załatwienie reformy rolnej, opartej na gwałceniu prawa i sprawiedliwości, na poświęcaniu podstawowych interesów państwa na rzecz ugrunтования wpływów partyjnych. Dlatego projektowana ustawa o reformie rolnej uważam za nierozumną i szkodliwą.

Co mówi ks. K. Lubomirski.

Przez rady naczelnej organizacji ziemiańskich? Ustawa o reformie rolnej w jej obecnym brzmieniu zmierza do przymusowego zmniejszenia większej własności rolnej, która i tak już nie dochodzi do 20 proc. ogólnej przestrzeni użytków rolnych.

1. Stosunek ten jest niższy, niż w sąsiednich Niemczech i nawet niższy, niż we Francji, która jest uważana za idealny stosunek socjalno-rolnych w świecie.

Naruszenie tego stosunku [w sposób gwałtowny i przymusowy] odbić się musi fatalnie na całym państwie, gdyż jak dotychczas, większa własność produkuje z jednostki przestrzeni uprawnej znacznie więcej, niż własność drobna, która obejmuje 80 proc. użytków rolnych, produkuje tylko tyle, że sama zaledwie może się przeżywać.

Na wyżywienie miast, przemysłu i armii, t. j. tych warstw nierolniczych, które w kraju wynoszą około 10 milionów, składa się wyłącznie produkcja rolnicza większej własności, która, żywiąc poza tem około 1 i pół miliona bezrolnych ordynaryjuszów, produkuje jeszcze w latach dobrego urodzaju pewną ilość na eksport.

Pod względem socjalnym obecna ustawa o reformie rolnej getuje wielkie niespodzianki. Około 18 i pół miliona bezrolnych i małorolnych zdobywa sobie obecnie środki do życia w pracy stałej lub sezonowej na terenie większej własności rolnej i w przemyśle rolnym. Trzy dziesiąte projektowanej ustawy o reformie rolnej, pozostawiającej jeszcze część ziemi w rękach większej własności w postaci folwarków, okrojonych do przestrzeni 180 ha, jako „maksimum”, oddzieli się tylko 1,630,000 głów, a pozostała olbrzymia reszta zostanie przekazywana, zarobki jej zmniejszą się o połowę w skutek skurczenia się terenu większej własności, poza tem znajduje się bez pracy duży zastęp inteligentnej ludności, zatrudnionej obecnie w gospodarstwach folwarcznych i przemyśle rolnym.

Gdyby zaś nawet całą większą własność wywłaszczyć z ziemi, to i wtedy pozostanie około 10 milionów głów bezrolnych i małorolnych, nieobciążonych ziemią, którzy skazani zostaną na nędzę, albo na emigrację.

Wstrząsy ekonomiczne nie mogą pozostać bez wpływu na zdolność podatkową ludności. Jeżeli zwązamy, że większa własność zapłaciła w 1924 r. 80 proc. podatków z rolnictwa, a mniejsza tylko 20 proc. czyli 5 i pół raza mniej z każdego hektara, niż większa własność, gdy zwązamy, że dwie trzecie przestrzeni rolnej ma zapłacić podatek majątkowy z rolnictwa około 50 milionów zł., a jedna trzecia, obejmująca całą większą własność, musi uiścić 300 milj. złotych, to łatwe zrozumieć, jakie ciężary podatkowe muszą spaść na drobna własność, która tego bez zachwiania się nie znieśnie, podobnie, jak dziś, podatki te zachwiałby zupełnie większa własność, — albo też ucierpi cały budżet państwa, a co zatem idzie, finanse państwa, waluta i t. d.

Jakie będą skutki dla kredytu publicznego i prywatnego, gdy nowa ustawa wprowadzi wywłaszczenie ziemi, a więc i spłatę długów prawie bezwartościową rentą ziemską i to na podstawie samo woli czynników urzędowych, pozabawiających właścicieli wszelkiej obrony prawnej? Nastąpi nowa dewaluacja listów zastawnych i kredytów prywatnych. A kredyt zagraniczny? Zagraniczni finansisci robią prędko rachunek, jakie gwarancje przedstawia państwo i społeczeństwo, gdzie można znaleźć część majątku narodowego (jak ziemia) pozbawień sposobem administracyjnym wartości, gdzie wpływ podatków będzie wstrząśnięty i zakwestjonowany?

P. Zygmunt Chrzanowski

dyrektor warszawskiego syndykatu rolniczego, mówi tak: „Reforma rolna traktowana jako przymus narzucony ustawą, jest rezultatem programowych dążeń w kierunku zmiany ustroju społecznego, lecz niema nic wspólnego z twórczym programem gospodarczym.

Programy jednostannie socjalne różni się będą od gospodarczych tem, że nie liczą się z rzeczywistością i prawdą, poddają się bezkrytycznemu aktualnemu naciskowi elementów wyrotowych i nieodpowiedzialnych.

Niema ustroju gospodarczego, któryby nie był rezultatem procesu historycznego, polegającego na wieloletnim oddziaływaniu wzajemnie się skierujących, lecz również współdziałających wpływów ludzkich, skierowanych zawsze ku opanowaniu sił naturalnych.

Powinno decyzyje nagią, aby ten proces, utkany z najsubtelniejszych czynników materialnych i duchowych, przeciw papierowej ustawie, na to zdobyć się może ciało prawodawcze, którego wybory według Carlyle'a tak przemawiałyby: „Patrzcie, o to i ja mam udział dwudziestotysięczny w gadulstwie naszej narodowej reprezentacji! Czyż nie będą mi sprzyjali wszyscy bogowie? Wolność ta, zanim jeszcze sprawdzi

się zdołała, gdy jeszcze ludzie z tryumfem czapki podrzucali, okazała się dla milionów pracujących jedynie wolnością umiarkowania głodu, dla tysięcy zaś pracy pobawionych stokród gorszą wolnością życia, bez możności spełnienia poważnego obowiązku na świecie Bożym. Mili brać, po setkach lat trwania rządów konstytucyjnych wiemy jeszcze bardzo niedokładnie co jest wolność, co zaś niewola”.

Głos dr. Ignacego Koscińskiego zastępczego działacza na polu doświadczenia naukowego.

Pewnie należy pytanie, czy łatwiej zamiana warsztatów rolniczych większych na mniejsze, a zwłaszcza małe, pozwoli na racjonalny rozwój gospodarstwa rolniczego i czy reforma ta, przeprowadzona zwłaszcza w tempie szybkim, nie obniży ogólnej produkcji krajowej.

Ze zdolność produkcyjna gospodarstw mniejszych jest u nas słabsza, to wiadomo powszechnie. Również i stopień intensywności w organizacji gospodarstw mniejszych jest słabszy jak u większej własności.

Telefonem z Rygi.

Reforma rolna w Sejmie litewskim.

Na ostatnim posiedzeniu przystąpiono do rozważania ustawy o reformie rolnej.

W dyskusji zabiera głos pos. Jasiukas (uk. saj.), który wakuje na znaczne zmniejszenie się litewskiego eksportu, oświadcza, iż o ile reforma rolna nie zostanie wstrzymana, to doprowadzi ona do ruiny kraju.

Na to p. Minister Rolnictwa zaznacza, iż takie twierdzenie pos. Jasiukas nie ma najmniejszej podstawy. W dalszym ciągu p. Krupawiczus wyjaśnia przyczyny zmniejszenia się eksportu i oświadcza, iż powstają one skutkiem nieurodzaju.

Obszerną dyskusję wywołał wniosek pos. Pleckajitisa (soc. dem.), by nowościami były wydawane odpowiednie pożyczki na wybudowanie domu mieszkalnego i chociażby jednego budynku gospodarczego.

Przedwko temu występuje Minister Rolnictwa p. Krupawiczus, który oświadcza, iż propozycja pos. Pleckajitisa jest „pustym wyrazem” i „fantazją”, gdyż, pożyczając zaledwie po 8 ty. lit., państwo udzieliłoby około 90 milionów litów, a na taką sumę Litwa zdobyć się nie może.

Pos. Bilinis (soc. dem.), ostro krytykuje „krikaczonów”, szarżując im, iż zamiast wspierać nowościenieców, budują kosztowną drukarnię za 3 mil. lit., utrzymują zupełnie zbyteczną, a nawet szkodliwą kryminalną i polityczną policję, które kosztują około 2 mil. rocznie, placą pensje księżom, wynoszące około 3 mil. lit. i wogóle rzucają pieniądze bez żadnego planu i rozważa.

W głosowaniu, całą ustawę w 2 czyt. przyjęto.

Spóźniony protest przeciwko konkordatowi.

Litewska agencja rządowa donosi, że przez białoruskiej Rady narodowej już po ratyfikacji konkordatu wręczył Watykanowi ostrą notę protestu przeciwko konkordatowi Polski z Watykanem, który szkodzi interesom białoruskim.

„Ogień Wilna” w Litwie.

Na 28 b. m. przez organizacje szkulistów zaaranżowane zostały wielkie uroczystości w całej Litwie pod nazwą „Ogień Wilna”. Mają płonąć ognie na wózrach w ten sposób, aby były wzajemnie widziane. Wpływy z uroczystości w miastach mają iść na fundusz wyzwolenia Wilna.

Sprawa kolei Libawa—Romny.

W rocznicę 300 lecia Libawy litewski minister skarbu Kalning wygłosił w Libawie mowę w której oświadczył, że Libawa upadek swój zawdzięcza Litwie która ze względu politycznych zamknęła linię kolejową Libawa—Romny. Rząd litewski spodziewa się, iż uda mu się zawrzeć z Litwą umowę, która by utworzyła korytarz litewski pomiędzy Letwą i Polską. Przez korytarz ten mogłyby iść pociągi polskie podobnie jak przez korytarz Gdański. W ten sposób Ukraina i południe Rosji otrzymałyby połączenie w morzem Bałtykiem przez Libawę.

Jedynie eskadra włoska wizytować będzie Petersburg.

Z licznych eskadr wojennych zachodnio-europejskich, które w czasie najbliższym odwiedzą wody estońskie i fińskie, jedna tylko eskadra włoska zawinie do Petersburga. Bolszewicy w Petersburgu czynią przygotowania do uroczystego powitania marynarzy włoskich.

Aresztowanie w Moskwie Biskupa Tichona z Grodzieńszczyzny.

Z Moskwy donoszą, że w moskiewskich kołach duchownych wielkie wzburzenie wywołał areszt biskupa Tichona przez władze świeckie. Biskup Tichon był proboszczem monasteru w Żyrowicach w województwie Grodzieńskim i wysłany został z Polki za antypaństwową działalność. Po krótkim pobycie w Berlinie wyjechał do Moskwy i tam patriarcha Tichon mianował go biskupem homelskim powierzając mu sprawy białoruskie.

Przegląd prasy.

(Kilka pytań z geografii. — Kupiectwo chce, lecz konsument decyduje. — Zamało się reklamujemy.)

„Wiadomo, że my we wszystkich urzędach chcemy być tak oryginalni i radykalni, jak tylko bywają jarząki”.

Tak pisał wytrawny publicysta Aleks. Swiętochowski w „Gazecie Warsz.”, a na potwierdzenie tej naszej oryginalności nie trzeba chyba długo szukać przykładów: nietykalność polska, Kasy Chorych, ordynacja wyborcza, reforma rolna i wiele wiele innych ustaw, samych przez się dobrych, pożądaných, a przez skrajnie demagogiczne ujęcie doprowadzonych do absurdu. Coś podobnego mamy też w szkolnictwie w dziele podrywników.

Gramatyka języka polskiego, którą ce kilka lat przetrwała swoje reguły i podręczniki, tak chociaż, że można jednocześnie odebrać pięć listów z odmiennymi pisowniami. Historia odarta została z żywego ciała i przedstawiona w suchym skądzie, odstraszcującym młodzież swoją

800 hektarowa gospodarstwo folwarczne, utrzymujące przez rok cały 150 ludzi, jest w możności oddać społeczeństwu bezrolnemu jeszcze 8 wagonów zboża, 15 wagonów okopowin, 40,000 litrów mleka, 10 opasionych bydła, 25 cieląt, kilka wieprzaków i prosiąt i kilka koni dla wojska.

Natomiast folwark taki, podzielony pomiędzy 150 właścicieli na gospodarstwa po 2 ha, zmniejszone o miedze, drogi dojazdowe, pod budowlę i t. p., nie dostarczy na sprzedaż wcale zboża, ani ziemniaków, ani mleka, ani koni, za to dużo nierogacizny, kilkadziesiąt chudych braków, więcej cieląt, dużo lichego masła, duże jaj i drobiu. W sumie jednak taki rozparcelowany folwark odda społeczeństwu o wiele mniej żywności, aniżeli oddałby, pozostając w całości.

Rozdziel zatem gospodarstw większych na rzecz małorolnych, zwłaszcza w tempie przyspieszonym, zamiast stać się błogosławioną reformą społeczną, okazać się musi ekonomiczną i społeczną katastrofą, której skutków nawet dziesiątki lat wyrównać nie potrafia”.

Tragedja w gim. Lelewela miała być powtórzona w Grodnie.

Tragedja w gim. Lelewela w Wilnie o mało nie powtórzyła się w gim. państwowym im. A. Mickiewicza w Grodnie. Niezwykłą sympatią wśród uczniów cieszący się prof. Mysliński otrzymał w tych dniach list od dwóch uczniów, błagających go, aby zaprzestął chodzenia na konferencje naukowe, gdyż mają być rzucone do pokoju nauczycielskiego dwie bomby w przededniu egzaminów maturalnych. List skierowany został do władz, które po przeprowadzeniu śledztwa potwierdziły prawdziwość przygotowywanego zamachu. Dzięki wydanemu zarządzeniem egzamina minęły spokojnie.

Mandat poselski wręczony w więzieniu.

Z Nowogródka donoszą, że poseł Rogula nadał się do więzienia na ręce Jana Sokołowskiego zawiadomienie, iż poselski klub białoruski nadał mu mandat poselski na miejsce Kochanowicza.

Antyreligijna agitacja w Mińszczyźnie.

C. K. W. Białoruskiej Partji Komunistycznej, na kolejnym posiedzeniu, postanowił wzmożyć agitację przeciwko kościołom i cerkwiom i w tym celu został wydany rozkaz „komjuszajkam” i organizacjom komсомольskim we wsiach i miastach aby zbierali postanowienia „sielsowietów” o zamknięciu kościołów i cerkwi i przekształcania ich na biblioteki-czytelnie ewentualnie kinematografy.

Pierwszą uchwałę taką powzięło miasteczko Starobin i wysłało depeszę do Mińska.

Jerozolimy, Jerycha. Oznaczone wysokość wzdłuż Jerycha i Jerozolimy od morza Martwego. Oznaczone podług mapy ilość wyżyn kolumnowych w Afryce równikowej. Oznaczone wysokość wnętrza kotłiny Kongo i kotłiny jeziora Wiktorji. Jak naszkicowałbyś przekrój Afryki wsadź równika? Dlaczego wysokość Keni Buzenszi nie przekracza w przekroju 5000 m? Która wyspa pomostu między Azją i Australją przedstawia resztki gór masowych? Pod jakim kątem powinniśmy znaleźć gwiazdę biegunową, jeśli mieszkamy na 50, 40, 30 równoleżniku? Jak wielki kąt tworzy suma kątów z szerokości geograficznej i oświetlenia horyzontu Warszawy na wiosnę i w jesieni?...

W jakim klimacie powstają jeziora bezodpływowe? Co wyjaśnia powstanie wielkich obszarów bezodpływowych pomiędzy pasami Kordyljerów, we wnętrzu wyżyn Małej Azji lub Iranu mimo bliskości morza? I t. p.

Powtarzam: to ma wiedzieć dziecko 12-letnie. Przeczytajcie listy do moich podających średnie lub wyższe wykształcenie, żeby zastanowili się, czy wśród nich jeden na tysiąc zdołał odpowiedzieć na powyższe pytania? Co do mnie, wyznaje szczerze, że chociaż mam dyplomy z dwóch uniwersytetów, nie odpowiedziałbym na żadne”.

Więc też ze zrozumiałem utęsknieniem oczekuje społeczeństwo od ministra oświaty p. Stanisława Grabskiego radykalnej reformy w tej dziedzinie. Podobno miał się on już wyrazić o systemie szkolnym, aby: „uczyć mniej, a zato lepiej”. Czy jednak wstrząsy ministerjalne — gabinetowe pozwolą mu na przeprowadzenie projektów?

Wojna celna z Niemcami jest faktem dokonany. Na szczytach niemieckich polska Rada Ministrów odpowiedziała zakazem przywozu całego szeregu towarów. Nie przekładza to, że Komisja nasza udała się do Berlina i prowadziła będzie nadal rokowania, jak też trzeba wziąć pod uwagę, że sfery handlowe niemieckie już dzisiaj przemysłują, w jaki sposób obejść zakaz importu do Polski, naprzykład drogą kontrabandy przez Gdańsk. Dlatego też trzeba rozumieć, że wojna celna prowadziwinien nie tylko Rząd, ale cały naród, drogą bojkotowania towarów zagranicznych, w szczególności niemieckich. Żądajmy wolności i apelujmy do kupców polskich o zajęcie lojalnego stanowiska i poparcie postanowień rządowych w życiu codziennym.

W odpowiedzi na to „Świat Kupiecki” podaje parę cennych uwag. „Kupiectwo nasze jest więcej uspołecznione, niż to się często zawodowym naszym społecznikom wydaje. Jak dalece winno jednakże uspołecznienie kupca sięgać? Czy może on się zupełnie wyrzec prowadzenia wyrobów zagranicznych? Oczywiście, że nie. Żaden kupiec nie puści klienta z przed siebie, swego, nie obsłuży żywy, jeśli jest w stanie to uczynić. Dlaczego? — Gdyby pójść do konkurenta. Pisano, że całe zorganizowane kupiectwo winno się wyrzec prowadzenia artykułów obcych, wtenczas konkurencja ta zaniknie. Pisząc to może jedynie teoretyk, niesnąjący życia, gdyż wówczas jednostki niezorganizowane, które o organizacji stronią lub których organizacja z różnych względów przysięć nie może, stworzą sobie monopol handlu w danych branżach. Zdołaliśmy niestety zebrać liczne dowody już w tej dziedzinie. Gdy kupcom naszym proponowano reprezentacje wielkich fabryk niemieckich, z pobudek narodowych nie przyjęli tych propozycji, wskutek czego reprezentacje te skoneonowały się w przeważnej części w innych miastach Polski i to w rękach kupców niechrześcijańskich, a publiczność nasza, nie umiejąca odzwyczaić się od znanych sobie fabrykatów niemieckich, towary te dotychczas w wielkiej ilości konsumuje”.

A dalej czytamy:

„Nie możemy zamilczeć faktu, że konsument w pierwszym rzędzie wpływa na ukształtowanie się i wyrobienie powodzenia artykułów sprzedaży, oras na rodzaj towaru, pro-

wadzonego przez kupca, a przez bojkot lub popieranie pewnych artykułów decyduje często o losach przemysłu.

Jeśli kupiectwo podejmie się akcji, skrojonej na szeroką skalę w obronie przemysłu naszego, to wolno w interesie konsumentów także żądać wysiłków sfer przemysłowych, które wyneszą z akcji tej korzyści. Zbyt wiele mamy dowodów, że etaparniana polityka celna, odbiera przemysłowi sprężystość kupiecką. W wielkim zaniedbaniu znajduje się również propaganda reklamowa i to we wszystkich formach. Jak ważną dla kupca detalisty jest kwestja udekorowania okna wystawowego wie każdy z członków naszych. Firmy przemysłowe ograniczają, szczerze mówiąc, nieumiejętnie przesadzają się wzajemnie w wysyłaniu atrap, plakatów i w oryginalnościach inseratów. Przemysł nasz zaniedbuje niestety cały dział reklamowy”.

Zaniedbanie reklamy, to jeden z pospolitych błędów naszego handlu i przemysłu. Niemiec przystępując do zakładania interesu połowę kapitału zakładowego wydaje na reklamę, drugą połowę przeznaczona na interes. U nas, jeśli ktoś da ogłoszenie do pisma, to uważa to za kurtuzyję niemal dla danego pisma, za którą należy się dającemu specjalną wdzięczność. A rezultat tego taki, że interesanci szukają gdzieś daleko danego artykułu, nie wiedząc, że mają go pod bokiem.

Z całej Polski.

Z pogranicza bolszewickiego.

Policja dowiedziała się, że w fortku Karolinów w pow. Nieświeżskim woj. Nowogródzkiego niejak Stefan Rozanowicz planuje tajemną ucieczkę z 2 towarzyszami do Rosji Sowieckiej. Policja udała się do mieszkania Rozanowicza, aby go aresztować. Rozanowicz postanowił brouić się do upadłego. Podczas energicznej wymiany strzałów Rozanowicz padł trupem. Znalaziono przy nim dwa rewolwery, 48 naboń i granat ręczny. Rawizja w mieszkaniu Rozanowicza wykryła bibułę komunistyczną i obciążające papiery. (ATE).

Aresztowanie komunistów.

W powiecie Bielakim woj. Białostockiego aresztowano 24 osoby podejrzane o działalność komunistyczną. (ATE).

Życie ekonomiczne.

G I E E D A.

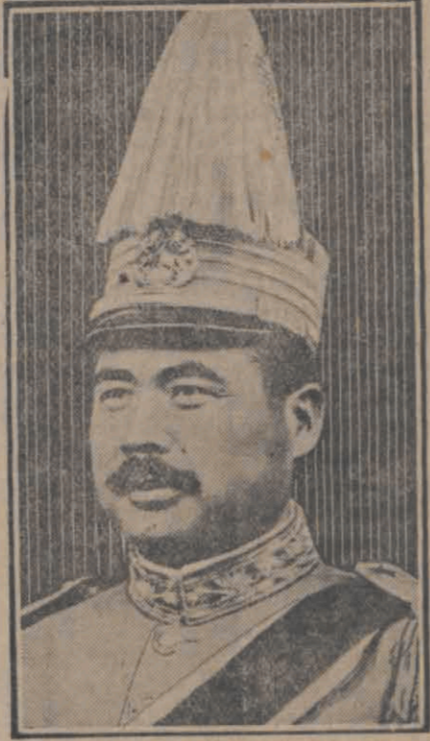
WARSZAWA, 22.VI. (Pat.) — Dolar 5,18 i pół — 5,20 — 5,17, Holandia 208,75 — 209,25 — 208,25, Szwajcaria 101, Londyn 25,22, 1/2, Nowy York 5,18 1/2, Paryż 24,22 1/2, Praga 15,43 i pół, Wiedeń 78,19, Włochy 19,55, 5% -owa pożyczka konwersyjna 46; 8% -wa 71, dolarowa pożyczka 64 — (w złotych 338,18 i 5/8), kolejowa 90 — 85—90, 4 i pół % -owe listy zastawne ziemskie przedwojenne 20,75 — 21,15, 6% -owe warszawskie przedwojenne 18,50 — 18,75.

— Powiadam ci, byzyna ta nowa moda noszenia przez kobiety krótkich włosów. Otdąd żona na mojem ubraniu nie znajduje ani jednej szpilki od włosów.

Rozłam w kartelu lewicy w Francji.

Rządząca kartelowi lewicowemu grezi roslawo. Czesc socjalistow postanowila wystapic przeciw rzadowi, podczas gdy czesc popiera go. Rycina nacza przedstawia zwolennikow rzadu: u gory A. Varenne i L. Blum, u dolu Boncour i Renandel.

zowi za uruchomienie tych kursow a p. dyrektorowi Krauzowi i prelegentom za trudy.

Zapelnie bezinteresownymi prelegentami powyzszych kursow byli pp. inspektor weterynaryjny A. Gluchowski, latyniarz J. Iwaszkiewicz, kierownik zwiastku rewinyjnego A. Kekolmaki, dyrektor szkoły sredniej ogrodniczej R. Krauze, inspektor rolnictwa St. Eawryniewicz, instruktor rolnictwa Cz. Makowski, inspektor rolnictwa Wl. Opacki, inspektor hodowli St. Oziemski, naczelnik wydzialu rolnictwa i weterynaryj W. Szaniawski, czlonek wydzialu T-wa pieszolowczego ka. Szarkiewicz, inspektor rybactwa T. Szellar, referent urzedu ziemskiego K. Slomezyński, inspektor rolnictwa E. Tauriginski i redaktor „Tygodnika rolniczego“ p. K. Wękwysta.

Wystawa prac uczniowskich w szkole powszechnej (Nr. 88 przy Lidze Robotniczej sw. Kazimierza) nalezy niezaprzecznie do najlepszych tego rodzaju pokazow, jakie ogladnelimy w r. biez. Kierownikowi szkoły p. W. Mossulskiemu nalezy szczerze powinszowanie tak pieknych rezultatow jego wytrwalosci, pelnej poświęcenia pracy. Na podstawie wystawionych prac uczniowskich naczelnik przekonal sie mozymy, jak tu w surowym przewaznie materiale uczniowskim raka wprawna odszukuje iskiere Boza, jak piezolewicie kulturyuja i rozwija, jak stopulowo wyrabiaja sie tu przyszli pozyteczni obywatele. Nie wmiemiamy tu p. szczegolnych nazwisk uczniowskich, okonal bardzo wielu zaslugujac na wyznaczenie i to z mlodszych zarowno jak i z wyzszych klas. Najlepiej oczywiscie przedstawiaja sie trzy najstarsze oddzialy, co obok kierownika p. Mossulskiego jest niewaplniwa zaslugą dzielnie ml sekundujacych nauczycieli, zwlaszcza p. Miedkowskiej, p. Lisowskiego i Skoniecznego.

Kolonje letnie w Zakopanem. W ubiegla sobote wyruszylo gro no mlodziety wileńskich szkól frendnich pod opieka p. prof. Jarockiego, na wypoczynek letni w okolice Zakopanego. Będzie to pierwsze letnie kresowe w Tatrach.

Poczta i Telegramy. Zabezpieczenie paczek po rewizji celnej. Wskutek niedostatecznego zamknięcia paczek pocztowych po dokonanej rewizji celnej, paczki te ulegaja czesto obrabowaniu.

W zwiastku z tam urzedy pocztowo-celne otrzymaly polecenie, aby po rewizji celnej zabezpieczaly wszystkie paczki, o ile znajduja sie w opakowaniu trwalym przez zycie i plomb, nakladnych na koncie sznurka jednolitego, którym osznarunuje sie paczke.

Sprawy rolnicze. O walke za szkodnikami zbz. W dniu 19 b. m. w Urzędzie Wojewódzkim ziemii wileńskie odbyla sie konferencja przedstawicieli miejscowych organizacji rolniczych i profesorow uniwersytetu pod przewodnictwem p. Naczelnika Wydzialu Rolnictwa i Weterynaryj, na której omawiano sprawe masowego pojawienia sie w roku biezajacym na terenie Wileńszczyzny roznych szkodnikow rolniczych, zagrazajacych jedli nie zniszczeniem, to znacznym uszkodzeniem plonow a zwlaszcza zasiewow jarych.

Szkodnikami tymi sa: Skoczek, Sześciolak, Mucha Szwedzka i Welnobostek Zebstowy.

Przypuszczalnym powodem pojawienia sie wspomnianych szkodnikow jest stosunkowo lagodna zima tegoroczna i posucha wiosenna.

Nastepnie nadzwyczaj dtdysty okres drugiej polowy czerwca wywolal pojawienie sie t. zw. „zarazy ziemniaczanej“, która to choroba

przed szeroka Polska. Te dzialalnosc wydanicza ukoronowal prof. Kallenbach w r. 1911, oglaszajac siedmiotome, najlepsze z dotychczasowych (acz niekompletne niestety, bez Prelehay i Korespondencji) wydanie zbiorowe Dzieł Mickiewicza.

Równocześnie jednak powle dziec trzeba, ze tak gorliwy wydawca nie przytulil bynajmniej krytyka. Poczta prac spójnialych, rozpraw osobnych poświęconych zyciu i twórczości Mickiewicza jest co się zowie pokąsny. Przeważnie tytuł one Dziadów, dzieła szczególnie ulubionego prof. Kallenbachowi. Tlo obrzędowe II cz. Dziadów (1898) IV część Dziadów, studjum porównawcze (1887) Improwizacja Konrada (1894), Autograf III cz. Dziadów (1916), nie liniaz pomniejszych, ale oczywiscie w tem sie nie wyczerpuja. Od mlodziestwych pierwiocin twórczości, od Mieszka, aż po twórzniom preorał prof. Kallenbach twórczość tórdlowemu badaniom.

Wyrosly one wszystkie z monografii i do jej udoskonalenia też zmierzaja. Ona też jest chef d'oeuvre jego dzialalnosci, jest piezozonem dziekiem autora; ona to

napadla w roku biezajacym nietylko na ziemiaki w niektórych gminach, lecz i na pomidory w plau-tajnych ogrodowych podmiejskich.

Rozpatrzywszy powyzsze, zebrał na konferencji przyszli do wlosku, iż najskuteczniejszym sposobem zapobiezania zjawiskom tego rodzaju bylozy zalozenie stajacji ochrony roslin w Wilnie, która by zajela sie badaniem metod nietylko zwalczania szkodnikow, ile zapobiegania pojawianiu sie ich przez ustalenie odmian zbz odpornych na te szkodniki, określenie najdogodniejszego okresu ich siewu i t. p.

W koncu uchwalono wciagnac do współpracy Sejmiki powiatowe oraz rozpracowac starania o uzyskanie subwencji rządowej.

Sport. Pilka nozna. Niedzielne zawody I p. p. leg. — Warszawianka (Warszawa) 3:1 (1:1) ala miejscowych. Goście wamocnili pomoc wstawieniem Ordoza na srodek i przedstawiajac Redlika z ataku do obrony. I-szy pulk w komplecie. De paazy obustronne ataki przyznawo po jednej bramce dla kazdej drozyny. Strona atakujaca jest czesciej Warszawianka, lecz powna obrona i dobry bramkarz, likwiduja przebijajacy gości. Po pierwsze obraz gry radykalnie sie zmienia sa korzyść 1-go pulku, gdyż Warszawianka widocznie „upucha“. Już w 2-giej i 3-giej min. świetnie grający Demański, zmuszony jest jednak skapitulowac przed strzalami Nawrota i Wróbla. W dalszym ciagu nieoznaczono strzaly napastnikow 1-go pulku, brawurowo bronil Demański, wyrzadzajac sie rowniez poprzeczka. Pod koniec gry Warszawianka nadaje żywe tempo, kilkakrotnie przebiego Junga i podanie jego nie zostaja jednak wykorzystane. Naogół Warszawianka przedstawia sie korzystnie i pokazala ladna gra, azkolwiek ustępuje jak Wilji, tak 1-1mu pulkowi pod wzgledem rutyny i wytrzymałości fizycznej. Slaba czescia drużyny jest obrona, pomoc zaś gra jedynie defensywnie, slabo wspierajac atak. Posa Demański wyróżnila sie Ordon i Jung. Gola drużyna 1-go pulku grała dobrze, z wyjątkiem Gasiora i Gozdeckiego. Bogów 6:3 dla Warszawianki. Sędziowal p. Leszczyński, likwidujac w zarzodku wszelkie próby gry brutalnej. Jolka.

Zawody. — Wianki. Dział 23 b. m. o g 9 wiecz. Z. A. S. P. i Kolo Sluchaczy Wydzialu Sztuki U. S. B. i P. Z. P. urzadz wspanialymi silami dorozne wianki. Culy szereg atrakcyj uwiolowal to zabawa. W dziale koncertowym biora udzial zespoły teatrów, Polskiego i Letniego, z p. Wiktorja Kaweką na czelo. Orkiestra pod bantą p. Sainickiego będzie koncertowal od g. 9 do 2 w nocny. Bufet w obzine cygańskich. Uroczystosc wiankow zakonczy, ochocze tany, a ognie bengalskie spowija caly ogrod po-Bernardyński.

Teatr, muzyka i sztuka. Teatr Polski. Uczesna historia trojgit nlemowleciach, grana obecnie w Teatrze Polskim pod tytułem „Aż trojański“, codziennie scilaga do Teatru Lizejnych widzow, którzy sie bawia znakomicie. Brave rozlegajac sie co chwila przy otwartej kurtynie. Role glowne graja pp. Wronska, Frenklowna, Wyrwicz i Kijowski. Dział i jutro „Aż trojański“ — Hennequina.

Teatr Letni. Po raz ostatni grany będzie uczesny „Baron Kimmel, który zdobył sobie trwala gośelne na naszej scenie.

Premjera Nocy Bachusowej. Przygotowana od dluzszego czasu sensacyjna premjera operetki — B. Granichshteden'a „Noc Bachusowa“ ukaze sie niedwólnie jutro z udzialem znakomitej artystki W. Kaweckiej, oraz najprzedniejszych sil naszej operetki.

Popis publiczny uczniow i uczennic Konserwatorjum muzycznego w Wilnie.

Popis Konserwatorjum Muzycznego który sie odbył w niedziale, w sali „Lutnia“ dal calokształt pracy i wynikow jej z okresu ealerczanego.

Na program popisu zlozily sie produkcje wokalne oraz na szczegolnych instrumentach jak flet, fagot, klawes, puzon, a zwlaszcza skrzypce i fortepian, wreszcie orkiestrowe.

Zastepujac jednorazowo nieobecnego stalego recenzenta mu-

zycznego naszego pisma, nie moge orzekac o tych pierwszych, jako osoba niekompetentna w tej dziedzinie muzyki, stwierdzil jedynie moge, ze w zespole orkiestrowym brzmialy instrumenty zgodnie, czyste i rytmicznie wypełniajac chwalebnie przeznaczono sobie miejsce.

Co do skrzypiec i fortepianu to, druga zwlaszcza czesc popisu, wykazala tak niezwyklye rezultaty w opanowaniu technicznym, czystosci i glębokości tonu, zrozumieniu i odczuciu kompozycji, że śmiało powiedziec mozna, iż ci mlodzi adepci, wkraczaja juz w pelony rynek sztuki w progi prawdziwej sztuki.

Na pierwszym miejscu postawil nalezy klase fortepianu kursu III-go prof. Kimont Jaeynowej. Taey jej uczniowia: uczennice jak np. Hleb Kozanska, Parusowna i Trocki sa prawdziwa chluba konserwatorjum. P. Hleb-Kozanska wykonala przepyszny koncert Paderewskiego z towarzyszeniem orkiestry Konserwatorjum z nierównanem opomaniem instrumentu i brawurowa technika skonczonej artystki. P. Parusowna koncert Rachmaninowa z sila, ekpresja oraz czystoscia gry kryształowa, p. Trocki warjacje Bathovena stylowo i powściągliwie, cala nerwowosc i temperament ujawniajac w nadprogramowej etudzie Liszta.

P. Piotrowiczowa sonate Schumana wykonala ladnie i czysto, lecz nieco chlodno potraktowala niemieckiego romantyka. P. Brawman jest uczniem już starszym, więc go dobre wykonanie (tym razem Liszta) i sprawność techniczna obowiazuje, a sluchaczy nie zadowolila. Z innych klas fortepianu wyróżnila sie p. Mielhewska ucz. kursu III kl. p. Kaduskiewiczowej. W warjacjach Paderewskiego wykazala wytwornosc gry i dobry smak oraz czystosc tonu przy wybitnej sprawności technicznej.

Z klasy skrzypiec wybil sie mlodociany uczeń Stalow który z p. Szelazanką ucz. II kursu klasy prof. Swięcickiej swa czysta i dobrze już wywiczona koloratura w „Semiramis“ Rossiniego i p. Tomaszewska, która arje z klejnotami z „Fausta“ odpiewala miękim o slodkim brzmieniu i dobrze już postawionym głosem.

Resumé: konserwatorjum muz. w Wilnie po trzech latach istnienia wykazalo sie pracą systematyczna, solidna, pelniona snadz z doskonalam zaowatem fachowem i glębokiem zamilowaniem przez zespól profesorow i sprzetyznego swego kierownika. Wśród pierwszych naszych uczelni muzycznych zajelo nieposlednie już miejsce.

Zastepca.

OFIARY zlozone w Administracji „Dziennika Wileńskiego“:

Ku czci sodalisa s. p. Konrada Niedziatkowskiego — Towarzystwo Szubrawców na Komitet Fundacyjny Złobka Im. Maryi — pozostalosc od wicelca zł. 100.

Przyjaciel! Przecieznie bliźniaki, ale jakże to resztalnicy? Ojciec (świątek): Nie łatwiejszego — oden jest bas, drugi tenor.

Stanisław Pigoń.

Kronika wileńska.

Z miasta. Goście z Kanady. Dział, we wtorek dnia 23 go b. miesiaca podciagom poplesniamy z Warszawy godz. 7 min. 35 rano zawitaja do Wilna Galdwell, profesor filozofii uniwersytetu w Montreal (Quebek—Kanada), z małzonką, utalentowaną malarką i literatką.

Wiece właścicieli drobnych nieruchomości. W niedziale o godz. 4 popołudniu w sali t. zw. pasażu żydowskiego ul. Nikodema 2, odbył się wiec właścicieli drobnych nieruchomości, któremu przewodniczył poseł Marjan Kościakowski.

Najwyższa dyskusja wywołala kwestia prymusowej asekuracji. W dalszym etapie radzono nad kwestia założenia banku spółdzielczego. (1)

Posiedzenie komisji mączne-piekarnianej. We wtorek dn. 23 b. m. o godz. 18 i pół w lokalu Referatu do walki z lichwą i spekulacją, Komisariatu Rządu na m. Wilno (gmach urzedu wojewódzkiego, I piętro) odbędzie się posiedzenie komisji mączno-piekarnianej, celem rozpatrzenia kalkulacji cen w zwiastku z tendencja zwyżkowa cen na zboże. (a).

Podwyżka komornego. Po 1 lipca 1925 r. zaczną właściciele domow osiągac od lokatorów komorne za trzech kwartal 1925 r.

Dla poinformowania zainteresowanych zaznaczamy, iż podyżka kwartalna wynosic będzie 6%.

Za mieszkanie jednopokojowe placic się ma w III kwartale 30%, przedwojennego komornego, za mieszkanie 2 i 3 pokojowe 36%, przedwojennego czynszu, za mieszkanie, zlozone z 4 do 6 pokoi 41%, za sklepy i inne pomieszczenia handlowo - przemyslowe, za które przedstawiane komorne w stosunku rocznym nie przekraczalo 600 rub. 46%, za sklepy i pomieszczenia handlowo-przemyslowe, które pladly komorne w roku 1914 ponad 600 rub. 50%.

W tym tylko zakresie meza być komorne podwyższone. (1)

„Autodor“ wypuszcza nowe autobusy. Jak się dowiadujemy „Autodor“, Spółka Dorozkarcz Wileńskich, w zwiastku z zamowieniem znacznej ilosci samochodow, które w najbliższym czasie zamierza wypuscic na miasto, uruchamiajac nowe linje, podwyższa obecnie swój kapital zakładowy.

W tym celu zwolano zostaje na dzien 24 b. m. zebranie czlonkow Spółki. (d)

Dlaczego tak dlugo czekamy? W przeciwnieństwie do taksometrów autobusy maja wytkniete stale linje, po których kursuja. Jk sobie jednak skroferzy lekcewaza podwyższe, świadczą fakta, które nie-

jednokrotnie zaobserwowalismy na linii autobusowej Antokol—W. Pohulanka. Oto przyklad: samochod firmy „Autopol“ kursujacy na tej linii dojeżdza do Placu Katedralnego, azefer zauwatzywszy, iż niema pasazerow, którzyby zdzatali w kierunku W. Pohulanki zawraca z powrotem. W ten sposob szereg samochodow, które powinnyby kursowac Antokol—W. Pohulanka, kursuja Antokol—Plac Katedralny i z powrotem. Czy to nazywa się porzadkiem? (d)

Zawezwanie nadkomisarza Janeczowskiego do Warszawy. Wezwany nagle przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych naczelnik urzedu sledczego w Wilnie, nadkomisarz Jan Janeczowski, wyjechał do Warszawy. Kierownictwo urzedu objal p. komisarz Wiktor Lichodziejewski. (r)

Z zycia prawoslawnego. Nominaeja. W tych dniach Biskup Antoniusz został mianowany przez Synod Cerkwi Prawoslawniej w Polsce przewodniczącym Wileńskiego Prawoslawnego Konsystorza. (d)

Sprawy robotnicze. Konferencja z przedstawicielami przedsielstrow budowlanych i centralnych organizacji robotniczych. Dnia 22 b. m. odbyla się o godz. 19 w lokalu Okręgowego Inspektoratu Pracy pod przewodnictwem p. inspektora Leszczyńskiego konferencja z przedstawicielami przedsielstrow budowlanych i centralnych organizacji robotniczych celem omowienia i wyjaśnienia obowiazujacego ustawodawstwa pracy i powiezienia uchwaly dotyczacej pracy. Zgodzono się przyjmowac robotnikow na sezon, t. zn. na czas z gocy określony, albo wypowiediac pracę na 2—3 dni. Nastepnie zgodzono się przyjmowac robotnikow przewaznie przez Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy. Warunki placy będą omawiane na nastepnej konferencji. (k)

Podburzenie bezrobotnych. W dniu 21 b. m. odbył się zorganizowany przez t. zw. drobnierowców w lokalu domu robotniczego przy ul. im. Żeligowskiego wiec, poświęcony m. innymi sprawom bezrobocia. Pierwszy przemawial p. Gedwod, a nastepnie zabral głos p. Zasztowt, który jak zwykly atakowal rząd, sejm, senat, a mówiac o bezrobociu nie zapominal o magistracie, o którym wyrazil się jako o instytucji ignorujacej prawa robotnikow, nie wchodzacej w polozenie glodnych mas“. Jeden z przedstawicieli tych mas spal kolo drzwi sali jak się zdaje pljany i przez sen od czasu do czasu powtarzal: „prawilno towa-

ryszcz“. W koncu swego przemowienia p. Zasztowt przypomniałszy sobie zapewne osystematycznej ucieczce robotnikow z pod czerwonego standardu do zwiastkow chrestojanisk, nawelnywal obecnych do wstepowania w szeregi zwiastkow zawodowych. Trzecim z rzędu mówcą był p. Bujko. Obecnych na sali bylo okolo 150 osob, przewaznie podrozkow i zydow.

Tegoz dnia przy ul. Kijowskiej PPS, jakby obawiajac się konkurencji urzadnia wiec... kobiet z udzialem malej garstki osob. (a)

Opólny zjazd handlowców w Gdańsku odbędzie się w dniu 26, 27 i 28 lipca r. b.

Filja Gdańska Zwiastku Handlowców w Poznaniu postarala się w Ministerstwie K. Z. o zniżke na przejazdach koleja, wynoszącą 38% od cen normalnych. Noclegi masowe bezpłatne będą rezerwowane. Oprócz zwiedzania miasta ijezbytkow przewidziany jest wyjazd statkiem morskim na Hel, na całodzienną wycieczke.

Bliższych szczegolow udziela Zwiastek Handlowców w Poznaniu, Filja Gdańska, Gdańsk, Langgartern 80-a.

Wykazy kalkulacji handlowe dla Komisariatu Rządu na m. Wilno. Jak się dowiadujemy ze sfer handlowych liczne firmy Wileńskie i zrzeszenia kupcow otrzymaly od Komisariatu Rządu na m. Wilno wezwanie do zlozenia kalkulacji szczegolowo ilustrujacej wydatki i zyski handlowe, dotyczące przedmiotow powszedniego uzytku. (a)

Kursy ogrodniczo-rolnicze dla żołnierzy. W dniu 19 czerwca, w państwowej sredniej szkole ogrodniczej w Wilnie, odbylo się zakonczenie trwajacego kursu rolniczo-gospodarskiego, zorganizowanego przez Polski Biały Krzyż w Wilnie dla żołnierzy 3-go korpusu.

W uroczystosci tej przez frekwentantow kursu i personelni prelegentow z dyrektorem szkoły i kierownikiem na czelo, wzięli udzial przedstawiciele Polskiego Bialego Krzyza przez Jan Popowicz i wioesperes kapelan wojskowy ka. Eziot Słodziejewski, a ze strony władz wojskowych referent oświatowy porucznik A. Kowalski.

Z dorywczoego egzaminu można bylo wywysokowac, iż kurs spelnil swoje zadania.

Pe okolicznosciowych przemowieniach ka. Siedziewskiego, dyrektora kursu p. Krauze i p. Kowalskiego i po rozdaniu świadectw 87 sluchaczom przez prezesa Popowicza, jeden z uszergowców w krótkich i szczerych slowach w imieniu kolegow wyrazil podziękowanie Polskiemu Białemu Krzy-

żwiązan jest najsilniej, wprost nierozdzielnie z Mickiewiczem. Józefa Kallenbacha mamy wszyscy w pierwszym rzędzie za najgrun-towniejszego badacza i monografistę twórczości Mickiewicza. Są to sluszny i uzasadniony. Istotnie przy tym fenomenie ducha polskiego, przy Mickiewiczu, jest skarb i serce Jubilata.

Zaslugi jego czterdziestoletniej niemal pracy nad twórczością Mickiewicza sa róznorakie. Przedewszystkiem mieszcza się one na polu wydawniczym; prof. Kallenbach dobrze sie zaslugyl, jako piekiewicza własciciel. Chlonny umysl i żywe zaciękawienie umyalowe autora sprawily, że nie zacięsnil się przy jednym zjawisku literackim, czy nawet w jednej epoce, swojo czuje się na całym obszarze literatury, w staropolszczyźnie zarówno jak w twórczości doby współczesnej, o piśmiennictwie w XVI czy XIX ma sąd własny i śródłowy.

Mimo to wszechstronność i nie przesadzajac planow dalziej, aby jaknajdluzszej i najowocniejszej dzialalnosci naukowej Jubilata, w dzisiejszym stanie rzeczy wolno stwierdzic, że nazwisko prof. Kallenbacha w świadomosci polskiej

uwieczniona zostala najwyzszym uznaniem: nagroda naukowa Akademii Umiejtnosci. Mamy ją w rękach już w trzecim wydaniu.

Książka to istotnie niezastapiona. Śmiało można powiedziec, że żadne z opracowad monograficznych nie zbliżylo tak narodu do Mickiewicza, jak właśnie ona. Treść niestety dzieła swego nie wprowadzila poza mlodocizne posty. O monografii Chmielewskiego pottomność podtrzyma dowcipny sąd Tarnowskiego, że jest to bardzo porządne mieszkanie Mickiewicza, ale że go podarsz z niego właśnie wyszedł. Ostatnia trzytomowa książka Spzotańskiego odstrasza nierównomiernoscia treści i układu.

Książka prof. Kallenbacha jest pełna, żywa, dzięki talentowi pisarskiemu autora światła w czytaniu i podlagajaca. To też weszła szeroko w naród i uczy dziś synow o Mickiewiczu jak już uczyla ojcow; weszła szeroko w naród jak żadna inna z naszych monografii historyczno literackich. Nie jest ona ostatniem slowem o Mickiewiczu, oczywiscie. Tego fenomenowi ducha i twórczości nie ograniczono jeden człowiek, ani jedno pokolenie; im glębiej się weni wnika.

Stanisław Pigoń.

Józef Kallenbach. (W 44 tą rocznicę.)

Prócz tych trzech dzieł głównych ma prof. Kallenbach w naukowym dorobku swym dziesiątki rozpraw i opracowad. Zasiag ich rozmiar jest bardzo rozlegly: obejmują piśmiennictwo polskie od w. XVI aż po XIX, tematami dotyczą zycia i twórczości Husowskiego, Kochanowskiego, Skargi, Szymonowicza, Niemcewicza, Słowackiego, Mochackiego, Fredry, Fols, Wasiliewskiego, aż po Sienkiewicza własciciel. Chlonny umysl i żywe zaciękawienie umyalowe autora sprawily, że nie zacięsnil się przy jednym zjawisku literackim, czy nawet w jednej epoce, swojo czuje się na całym obszarze literatury, w staropolszczyźnie zarówno jak w twórczości doby współczesnej, o piśmiennictwie w XVI czy XIX ma sąd własny i śródłowy.

Mimo to wszechstronność i nie przesadzajac planow dalziej, aby jaknajdluzszej i najowocniejszej dzialalnosci naukowej Jubilata, w dzisiejszym stanie rzeczy wolno stwierdzic, że nazwisko prof. Kallenbacha w świadomosci polskiej

uwieczniona zostala najwyzszym uznaniem: nagroda naukowa Akademii Umiejtnosci. Mamy ją w rękach już w trzecim wydaniu.

Książka to istotnie niezastapiona. Śmiało można powiedziec, że żadne z opracowad monograficznych nie zbliżylo tak narodu do Mickiewicza, jak właśnie ona. Treść niestety dzieła swego nie wprowadzila poza mlodocizne posty. O monografii Chmielewskiego pottomność podtrzyma dowcipny sąd Tarnowskiego, że jest to bardzo porządne mieszkanie Mickiewicza, ale że go podarsz z niego właśnie wyszedł. Ostatnia trzytomowa książka Spzotańskiego odstrasza nierównomiernoscia treści i układu.

Książka prof. Kallenbacha jest pełna, żywa, dzięki talentowi pisarskiemu autora światła w czytaniu i podlagajaca. To też weszła szeroko w naród i uczy dziś synow o Mickiewiczu jak już uczyla ojcow; weszła szeroko w naród jak żadna inna z naszych monografii historyczno literackich. Nie jest ona ostatniem slowem o Mickiewiczu, oczywiscie. Tego fenomenowi ducha i twórczości nie ograniczono jeden człowiek, ani jedno pokolenie; im glębiej się weni wnika.

Stanisław Pigoń.

Stanisław Pigoń.

Święto Kupaly.

(Włanki).

Dziś wieczór 23 czerwca, noc Święto-jańska, obchód puszczania wianków na wodę, sobótek, święto Kupaly.

niała manifestacją ducha polskości miasta. W Poznaniu również ten manifestacyjny charakter obchodu jest jeszcze wyraźniej się objawiał.

puszcza, że słowo „kupala” nie oznaczało wcale bożyszczka, ale tylko kąpiel przy obchodzie sobótek.

Jest to góra dość stroma i wysoka, pokryta gęstym lasem, i widoczna na kilka mil wokoło.

Jańska to ludność okolice jak dawniej tak i teraz śpieszy tłumnie na górę Sobótkę, rozpala tam wielkie ognie i przepędza noc wśród śpiewów i zabaw.

Teatr Polski.

„Aż trójcażki”. Farsa w 3 aktach Hennequina.

Już gdy francuz emajstruje farsę — to można na niej skonkretyzować ze śmiechu. Taką właśnie krotko-ohwile znanego i świetnego pióra Hennequina pokazał nam w piątek Teatr Polski.

Grali ją w świetnym tempie i z iscie francuskim tupetem p. p. Wyrwicz, Kijowski, Wronski, Frenklówna, Rychłowska, Kuzłówna, Molska Wołlejko, Hajduga.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26-go maja 1925 roku pod Nr. 2675 wciągnięto:

R. H. A. 1-2675. Firma: „Mylner Pesia”. Siedziba w Wilnie ulica Zarzecka Nr. 14.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 20-go maja 1925 roku pod Nr. 2680 wciągnięto:

R. H. A. 1-2680. Firma: „Sorenzon Jenta”. Siedziba w Wilnie ulica Zawalna Nr. 29.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 20-go maja 1925 roku pod Nr. 2681 wciągnięto:

R. H. A. 1-2681. Firma: „Sanejdr Liwsza”. Siedziba w Wilnie ul. Wileńska Nr. 5.

OGŁOSZENIE.

Sąd Okręgowy w Wilnie, I Wydział Cywilny, ogłasza, iż na żądanie Bergowiczowej Helecy, decyzyją z dnia 21 października 1924 roku,

postanowił wstrzymać dokonywania wszelkich transakcji i wypłat z listów zastawnych Wileńskiego Banku Ziemskiego 4 1/2% wartości nominalnej po 500 rubli.

OGŁOSZENIE.

Sąd Apelacyjny w Wilnie ogłasza, że na prośbę Zarządu Izraelickiego Stowarzyszenia Dobroczynności w Wilnie, decyzyją z dnia 11 marca 1925 roku postanowił wstrzymać wszelkich wypłat i dokonywać jakichkolwiek transakcji z następującymi 4 1/2% listami zastawnymi Wileńskiego Banku Ziemskiego, mianowicie po 1000 r. serji 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

OGŁOSZENIE.

Sąd Apelacyjny w Wilnie ogłasza, że na prośbę Zarządu Izraelickiego Stowarzyszenia Dobroczynności w Wilnie, decyzyją z dnia 11 marca 1925 roku postanowił wstrzymać wszelkich wypłat i dokonywać jakichkolwiek transakcji z następującymi 4 1/2% listami zastawnymi Wileńskiego Banku Ziemskiego, mianowicie po 1000 r. serji 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

OGŁOSZENIE.

Sąd Apelacyjny w Wilnie ogłasza, że na prośbę Zarządu Izraelickiego Stowarzyszenia Dobroczynności w Wilnie, decyzyją z dnia 11 marca 1925 roku postanowił wstrzymać wszelkich wypłat i dokonywać jakichkolwiek transakcji z następującymi 4 1/2% listami zastawnymi Wileńskiego Banku Ziemskiego, mianowicie po 1000 r. serji 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

OGŁOSZENIE.

Sąd Apelacyjny w Wilnie ogłasza, że na prośbę Zarządu Izraelickiego Stowarzyszenia Dobroczynności w Wilnie, decyzyją z dnia 11 marca 1925 roku postanowił wstrzymać wszelkich wypłat i dokonywać jakichkolwiek transakcji z następującymi 4 1/2% listami zastawnymi Wileńskiego Banku Ziemskiego, mianowicie po 1000 r. serji 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

OGŁOSZENIE.

Sąd Apelacyjny w Wilnie ogłasza, że na prośbę Zarządu Izraelickiego Stowarzyszenia Dobroczynności w Wilnie, decyzyją z dnia 11 marca 1925 roku postanowił wstrzymać wszelkich wypłat i dokonywać jakichkolwiek transakcji z następującymi 4 1/2% listami zastawnymi Wileńskiego Banku Ziemskiego, mianowicie po 1000 r. serji 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

OGŁOSZENIE.

Sąd Apelacyjny w Wilnie ogłasza, że na prośbę Zarządu Izraelickiego Stowarzyszenia Dobroczynności w Wilnie, decyzyją z dnia 11 marca 1925 roku postanowił wstrzymać wszelkich wypłat i dokonywać jakichkolwiek transakcji z następującymi 4 1/2% listami zastawnymi Wileńskiego Banku Ziemskiego, mianowicie po 1000 r. serji 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 20-go maja 1925 roku pod Nr. 2682 wciągnięto:

R. H. A. 1-2682. Firma: „Trakier Mowza”. Siedziba w Wilnie ulica Baksta Nr. 3.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2709 wciągnięto:

R. H. A. 1-2709. Firma: „Podzielińska Agata”. Siedziba w Wilnie ul. Łukissski stragan Nr. 13.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26-go maja 1925 roku pod Nr. 2708 wciągnięto:

R. H. A. 1-2708. Firma: „Kuricki Hirs”. Siedziba w Wilnie ul. Wileńska Nr. 49.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26-go maja 1925 roku pod Nr. 2707 wciągnięto:

R. H. A. 1-2707. Firma: „Lapido Szymon”. Siedziba w Wilnie ul. Wileńska Nr. 49.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2716 wciągnięto:

R. H. A. 1-2716. Firma: „Tobolska Ita”. Siedziba w Wilnie ul. Zawalna Nr. 66.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2718 wciągnięto:

R. H. A. 1-2718. Firma: „Walewski Bazyl”. Siedziba w Wilnie ul. Kolejowa Nr. 3.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2717 wciągnięto:

R. H. A. 1-2717. Firma: „Turce Dawid”. Siedziba w Wilnie ul. Rudnicka Nr. 23.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2711 wciągnięto:

R. H. A. 1-2711. Firma: „Lewi Samuel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 22.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26-go maja 1925 roku pod Nr. 2705 wciągnięto:

R. H. A. 1-2705. Firma: „Grawiec Tajba”. Siedziba w Wilnie ul. Zarzecka Nr. 5.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 r. pod Nr. 2722 wciągnięto:

R. H. A. 1-2722. Firma: „Zarecka Sara”. Siedziba w Wilnie ul. Nowogrodzka Nr. 64.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26-go maja 1925 roku pod Nr. 2707 wciągnięto:

R. H. A. 1-2707. Firma: „Lapido Szymon”. Siedziba w Wilnie ul. Wileńska Nr. 49.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2716 wciągnięto:

R. H. A. 1-2716. Firma: „Tobolska Ita”. Siedziba w Wilnie ul. Zawalna Nr. 66.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2718 wciągnięto:

R. H. A. 1-2718. Firma: „Walewski Bazyl”. Siedziba w Wilnie ul. Kolejowa Nr. 3.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2717 wciągnięto:

R. H. A. 1-2717. Firma: „Turce Dawid”. Siedziba w Wilnie ul. Rudnicka Nr. 23.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2711 wciągnięto:

R. H. A. 1-2711. Firma: „Lewi Samuel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 22.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2711 wciągnięto:

R. H. A. 1-2711. Firma: „Lewi Samuel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 22.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26-go maja 1925 roku pod Nr. 2705 wciągnięto:

R. H. A. 1-2705. Firma: „Grawiec Tajba”. Siedziba w Wilnie ul. Zarzecka Nr. 5.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 r. pod Nr. 2722 wciągnięto:

R. H. A. 1-2722. Firma: „Zarecka Sara”. Siedziba w Wilnie ul. Nowogrodzka Nr. 64.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26-go maja 1925 roku pod Nr. 2707 wciągnięto:

R. H. A. 1-2707. Firma: „Lapido Szymon”. Siedziba w Wilnie ul. Wileńska Nr. 49.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2716 wciągnięto:

R. H. A. 1-2716. Firma: „Tobolska Ita”. Siedziba w Wilnie ul. Zawalna Nr. 66.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2718 wciągnięto:

R. H. A. 1-2718. Firma: „Walewski Bazyl”. Siedziba w Wilnie ul. Kolejowa Nr. 3.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2717 wciągnięto:

R. H. A. 1-2717. Firma: „Turce Dawid”. Siedziba w Wilnie ul. Rudnicka Nr. 23.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2711 wciągnięto:

R. H. A. 1-2711. Firma: „Lewi Samuel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 22.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2711 wciągnięto:

R. H. A. 1-2711. Firma: „Lewi Samuel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 22.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26-go maja 1925 roku pod Nr. 2705 wciągnięto:

R. H. A. 1-2705. Firma: „Grawiec Tajba”. Siedziba w Wilnie ul. Zarzecka Nr. 5.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 r. pod Nr. 2722 wciągnięto:

R. H. A. 1-2722. Firma: „Zarecka Sara”. Siedziba w Wilnie ul. Nowogrodzka Nr. 64.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 26-go maja 1925 roku pod Nr. 2707 wciągnięto:

R. H. A. 1-2707. Firma: „Lapido Szymon”. Siedziba w Wilnie ul. Wileńska Nr. 49.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2716 wciągnięto:

R. H. A. 1-2716. Firma: „Tobolska Ita”. Siedziba w Wilnie ul. Zawalna Nr. 66.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2718 wciągnięto:

R. H. A. 1-2718. Firma: „Walewski Bazyl”. Siedziba w Wilnie ul. Kolejowa Nr. 3.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2717 wciągnięto:

R. H. A. 1-2717. Firma: „Turce Dawid”. Siedziba w Wilnie ul. Rudnicka Nr. 23.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2711 wciągnięto:

R. H. A. 1-2711. Firma: „Lewi Samuel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 22.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2711 wciągnięto:

R. H. A. 1-2711. Firma: „Lewi Samuel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 22.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handl. Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2717 wciągnięto:

R. H. A. 1-2717. Firma: „Turce Dawid”. Siedziba w Wilnie ul. Rudnicka Nr. 23.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2711 wciągnięto:

R. H. A. 1-2711. Firma: „Lewi Samuel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 22.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2718 wciągnięto:

R. H. A. 1-2718. Firma: „Walewski Bazyl”. Siedziba w Wilnie ul. Kolejowa Nr. 3.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2717 wciągnięto:

R. H. A. 1-2717. Firma: „Turce Dawid”. Siedziba w Wilnie ul. Rudnicka Nr. 23.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2711 wciągnięto:

R. H. A. 1-2711. Firma: „Lewi Samuel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 22.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2711 wciągnięto:

R. H. A. 1-2711. Firma: „Lewi Samuel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 22.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2711 wciągnięto:

R. H. A. 1-2711. Firma: „Lewi Samuel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 22.

OGŁOSZENIE.

Do Rejestru Handlowego Dział A, Sądu Okręgowego w Wilnie w dniu 27-go maja 1925 roku pod Nr. 2711 wciągnięto:

R. H. A. 1-2711. Firma: „Lewi Samuel”. Siedziba w Wilnie ul. Niemiecka Nr. 22.

Kino „Polonia” Posągowa piękna MARJA JACOBINI, oraz osobliwie pięknej HARRY LIEDTKE w dramacie egotywnym w 9 akt wczesnym Babilonie — Paryż.

„HELIOS” Premiera! Wielka wesoła komedia Zmsta Faraona Tutankhamena wespół. salonowy dramat w roli głównej słynna MARY KID. Zdjęcia wykonał M. J. K.

MIĘSKI KINEMATOGRAF KULTURALNO-OSWIATOWY Ostrobramska Nr. 5.

Obdłuż 21 Czerwca będzie wyświetlany naukowy film „BAWELNA” Wielki film w 8 części (2000 metrów) połączony ilustracją bawelny, zbieranie, pakowanie, ladowanie na okręty i fabrykację nici i tkanin.

Obwieszczenie. Sąd Okręgowy w Wilnie, I Wydział Cywilny, ogłasza, iż na żąd